

Pla Operatiu 2009-2010 subscrit entre l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears (ACIB) i l'Agència de l'ONU per als Refugiats de Palestina a l'Orient Mitjà (UNRWA) per desenvolupar accions en matèria de cooperació

Projecte: Suport a la millora de la qualitat educativa de 97 centres escolars de la UNRWA a Cisjordània
País: Palestina

Subvenció: 250.000 €
Beneficiaris directes: 55.579 alumnes i les seves famílies

Els efectes de l'estat d'ocupació en què es troba Cisjordània es deixen sentir sobre tots els aspectes de la vida quotidiana de la població palestina. Al sector de l'ensenyament, per exemple, s'ha produït un destacat descens dels estàndards d'educació nacionals, com assenyalava l'any 2006 un informe del Banc Mundial i, més recentment, proves internacionals comparatives, exàmens nacionals i estudis independents realitzats a les escoles de la UNRWA.

Aquest projecte va dirigit a augmentar la qualitat de l'ensenyament a 97 centres escolars de la UNRWA a Cisjordània, mitjançant l'adquisició de mobiliari per a les aules, material escolar i tècnic, i equips informàtics amb finalitat didàctica.

Aquesta circumstància contrasta amb l'excel·lent rendiment de la població palestina de les darreres dècades, que la situà al capdamunt a la regió de l'Orient Mitjà quant a un major nivell d'educació. Afortunadament, la taxa d'alfabetització femenina continua entre les més altes del món àrab, però els índexs d'escolarització en l'educació bàsica han decrescut del 96,8% el 2000-2001 al 91,2% el 2006-2007, i es calcula que prop del 30% dels adolescents no es matriculen a l'escola secundària.

Les pràctiques d'ocupació israeliana, especialment des de la segona Intifada, han provocat que molts de nins a Gaza i a Cisjordània presenciessin com les seves escoles eren objecte d'assetjament, tirs o bombardejos, i que alguns veïessin un company de l'escola assassinat. D'altra banda, el mur de separació que ha construït Israel a Cisjordània obliga els estudiants que hi viuen a prop a esquivar diàriament els llocs militars de control i els bloquejos de les carreteres per arribar a les escoles.

Aquesta situació de conflicte continuat i les seves conseqüències en l'economia palestina es reflecteixen també en les precàries condicions dels centres educatius. La majoria no tenen ni biblioteques ni laboratoris de ciències o gimnasos mitjanament proveïts, fins i tot no disposen d'instal·lacions sanitàries adequades ni tampoc de l'equipament necessari: mapes, ordinadors, mobiliari

escolar, etc. Atès que en aquestes circumstàncies és pràcticament impossible implantar un sistema d'educació modern i adequat a les progressives necessitats de l'alumnat, la UNRWA ha posat en marxa un Pla de Suport Educatiu (Remedial Education Programme) amb diversos eixos d'actuació, com ara incrementar la qualitat dels continguts educatius, realitzar programes de formació per al professorat i millorar les instal·lacions i els equipaments de les 221 escoles que gestiona la UNRWA al Territori Palestí Ocupat, entre d'altres.

A través del Pla Operatiu 2009-2010 subscrit entre l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears (ACIB) i la UNRWA, i que s'emmarca dins l'esmentat Pla de Suport Educatiu, es procedirà a l'adquisició de material i equips destinats a millorar la capacitat educativa de 97 centres de la UNRWA, situats a la zona nord, mitjana i sud de Cisjordània.

Els fons es destinaran a l'adquisició de fotocopiadores, ordinadors, impresores, sistemes de presentació audiovisual per a les aules i de material necessari per als laboratoris de ciències i per als gimnasos, a més de mobiliari per a les oficines dels centres i les aules.

Amb el suport a la UNRWA, l'ACIB defensa l'educació com un dret humà bàsic que s'ha de protegir, especialment en els temps de conflicte, quan més que mai és un instrument vital per emparar la infància i invertir en un futur de pau.

© UNRWA

Pla d'Actuació 2010 per cobrir les necessitats de la població sahrauí refugiada

Projecte: Intervencions en el camp de la salut i en el pla institucional per augmentar la qualitat de vida dels refugiats sahrauís i per donar-ne a conèixer la situació entre els ciutadans de les Balears

País: Campaments de refugiats de Tindouf (Algèria)
Subvenció: 397.440 €
Beneficiaris: Els beneficiaris directes de cada projecte i la població sahrauí en general

La situació dels 160.000 refugiats sahrauís que subsisteixen als campaments propers a la ciutat algeriana de Tindouf continua sense resoldre's 35 anys després de la sortida precipitada d'Espanya de la seva colònia i la invasió del Sàhara per part dels exèrcits marroquí i maurità.

Per tal de continuar donant suport a la població sahrauí refugiada als camps de Tindouf, l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears ha prosseguit durant el 2010 la seva col·laboració amb el Ministeri de Cooperació de la República Àrab Sahrauí Democràtica i l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí a les Illes Balears (AAPSIB).

Les accions definides al Pla Operatiu 2010 desenvolupades al llarg d'aquest any en matèria de salut, s'han dirigit a proporcionar assessorament tècnic al personal administratiu del Ministeri de Salut Pública de la RASD i a dotar-lo de recursos, com ara equipament informàtic o material d'oficina. També s'ha patrocinat la tasca de diverses comissions mèdiques expatriades, que ofereixen formació, en l'especialitat d'urologia, al personal sanitari local, prestaren assistència als campaments de refugiats i aportaren l'instrumental necessari per a les intervencions quirúrgiques. D'altra banda, es proporcionà l'atenció mèdica necessària als 154 nins i nines sahrauís que viatjaren enguany a les Balears amb el Programa *Vacances en Pau*.

En l'àmbit institucional, el Pla Operatiu ha incentivat econòmicament, durant 10 mesos, 139 treballadors de l'administració local i de 52 direccions provincials de la RASD. A més, 115 administratius reberen cursos d'informàtica. Així, la millora de les condicions laborals d'aquests empleats redundarà en una major qualitat i eficiència en els serveis públics que atenen la població refugiada.

El conjunt d'accions emmarcades en el Pla Operatiu 2010 van dirigides a donar suport a la cobertura dels drets socials bàsics, especialment en l'àmbit de la salut, a millorar les capacitats socials i institucionals de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD) i de la seva delegació a les Illes Balears, i a sensibilitzar la població balear sobre la realitat del poble sahrauí.

© Direcció General de Cooperació

També s'ha mantingut el suport als representants de la República Àrab Sahrauí Democràtica a les Illes Balears, els quals, juntament amb l'Associació d'Amics del Poble Sahrauí de les Illes Balears, gestionen els projectes de cooperació que s'executen als campaments, organitzen i participen en les activitats de sensibilització de la societat balear i informen en tot moment sobre l'evolució del conflicte.

Precisament, una de les claus per a la resolució justa i pacífica del conflicte al Sàhara rau en el coneixement de la situació. Amb aquesta finalitat, s'han programat diverses activitats destinades a la ciutadania balear, a l'estament polític local i a la població universitària i escolar. Entre d'altres, destaquen la celebració del II Cicle de Cinefòrum sobre el conflicte sahrauí, les II Jornades Universitàries sobre el problema del Sàhara Occidental o el Cicle de conferències sobre les zones ocupades del Sàhara Occidental. També s'han organitzat viatges de solidaritat als campaments sahrauís, s'han emprès les campanyes *Sahara en la calle* i la d'adopció de sahrauís desapareguts, i es dona suport a l'actualització i difusió de la informació referida a aquest conflicte a través de la web de l'AAPSIB <www.saharaillesbalears.org>.

Acord de Col·laboració 2009-2010 entre l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears (ACIB) i el Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO)

Projecte: Activitats de formació a l'Escuela Latinoamericana de Políticas Públicas y Ciudadanía (EPP)

Regió: Amèrica Llatina i el Carib
Subvenció: 100.000 €
Beneficiaris: La població de l'Amèrica Llatina i el Carib en general

Al llarg de les darreres dècades, l'expansió del neoliberalisme a l'Amèrica Llatina i el Carib portà una major concentració de la riquesa i el poder i provocà una retallada dels drets socials i un augment significatiu de la pobresa, la qual cosa col·locà aquesta regió al capdamunt del rànquing de "més injusta i desigual del planeta". El decaïment d'aquest model econòmic i el rebuig de la població (que n'ha hagut de tocar les conseqüències), han afavorit l'arribada de canvis conjunturals i l'aposta per governs democràtics que s'apliquin a recuperar els drets socials i a reduir les desigualtats econòmiques dels seus ciutadans.

Això no obstant, la voluntat d'aquestes administracions democràtiques topa amb els elevats nivells de corrupció, la rigidesa de les estructures institucionals i judicials, i la insuficiència de quadres polítics i de l'esfera social adequadament qualificats.

Per donar suport a la consolidació de la democràcia, els drets humans, el desenvolupament sostenible, la participació social i la cultura per la pau, l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears (ACIB) ha establert un acord de col·laboració amb el Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO), que promou la formació de dirigents socials i populars, i de persones amb responsabilitats als governs de la regió.

El Consejo Latinoamericano de Ciencias Sociales (CLACSO) es dedica, des de l'any 1967, a la investigació i la formació acadèmica en tots els camps de les ciències socials i humanes, des d'una perspectiva de pensament crític i a l'encalç d'un ordre social més just i democràtic. Avui en dia reuneix 228 centres d'investigació i programes de postgrau a 25 països de l'Amèrica Llatina i el Carib, Europa i els Estats Units.

Aquesta institució és la responsable de l'execució, seguiment i cofinançament de les accions previstes a l'Acord amb l'ACIB, que al llarg de l'any 2010 s'han desenvolupat a través de quatre grans eixos: la creació de la Càtedra Iberoamericana de Estudios sobre Migraciones (CIEM); la consolidació

i ampliació del Portal de Observatorios sobre Políticas Públicas, Derechos Sociales y Ciudadanía (una iniciativa de CLACSO que tingué el suport de l'ACIB durant l'any 2009); la realització d'activitats de formació a distància per a agents governamentals, acadèmics i activistes del camp social i sindical amb un èmfasi especial als països prioritaris de la cooperació balear, i l'organització del seminari internacional "Globalización, políticas educativas y derecho en la educación en Iberoamérica".

Pel que fa a la posada en marxa de la Càtedra Iberoamericana de Estudios sobre Migraciones (CIEM), s'ha constituït com un espai d'estudi, anàlisi i diàleg sobre els processos migratoris contemporanis, especialment a Iberoamèrica, atesa la rellevància i l'enorme impacte que el fenomen migratori té en aquesta regió. Al llarg de l'any 2010 s'han celebrat el seminari internacional "Migraciones, políticas públicas y ciudadanía en Iberoamérica", el taller internacional "Procesos migratorios en Iberoamérica: políticas públicas, inclusión y derechos humanos", el curs virtual "Tendencias y dinámicas de los procesos migratorios en Iberoamérica", i s'han realitzat publicacions editorials i electròniques dedicades a l'estudi de les migracions. A les activitats descrites, hi han participat investigadors de diferent formació i camps de treball, agents governamentals, activistes i dirigents socials, funcionaris del camp de la cooperació internacional i responsables de decisions en les polítiques públiques.

Respecte al Portal de Observatorios sobre Políticas Públicas, Derechos Sociales y Ciudadanía en América Latina y el Caribe <www.clacso-posgrados.net/portal_observatorios/index.asp>, constituït en virtut de l'Acord com una plataforma digital per sistematitzar i

documentar experiències exitoses en el camp de les polítiques públiques democràtiques a la regió, s'ha consolidat al llarg de 2010. Amb aquesta finalitat, s'ha generat una base de dades sobre observatoris especialitzats en polítiques públiques, drets socials i ciutadania a escala mundial, s'ha creat una biblioteca virtual amb un catàleg extens de textos sobre la temàtica esmentada i s'ha reunit un compendi exhaustiu d'enllaços a governs, moviments socials, organitzacions populars, sindicats i empreses públiques de l'Amèrica Llatina i del Carib. Cal afegir que, durant el 2010, s'han publicat dos números de la *Revista del Observatorio Social de América Llatina* (OSAL) i s'han incorporat al banc de dades del Portal, prop de 200 informes nacionals sobre processos de mobilització i lluites socials en 19 països de la regió produïts per l'OSAL.

En matèria de formació a distància, el Campus Virtual de CLACSO ha organitzat, al llarg de 2010, vuit cursos de

les realitats socials, polítiques i econòmiques llatinoamericanes, com també a la formació de quadres governamentals i dirigents socials i populars amb l'objectiu de millorar les estratègies de cooperació i integració regional a l'Amèrica Llatina i el Carib.

durada quadrimestral preparats per professionals de prestigi de l'àmbit de les ciències socials en què han participat prop de 500 alumnes, entre els quals figuraven agents governamentals, acadèmics i activistes socials i sindicals, procedents de països prioritaris (Bolívia, el Perú, l'Equador, Colòmbia, Guatemala, la República Dominicana i El Salvador) i també de països preferents (el Paraguai, Nicaragua, Haití i Cuba) de la cooperació balear.

Finalment, el mes de juliol de 2010 se celebrà el seminari "Globalización,

políticas educativas y derecho a la educación en Iberoamérica", dirigit tant a representants de ministeris, secretaries i altres organismes governamentals vinculats a l'educació, com a la comunitat acadèmica i a activistes socials i dirigents sindicals del sector de l'educació. Les principals ponències d'aquest seminari s'han recollit en una publicació que pot consultar-se a la biblioteca virtual de CLACSO.

CLACSO: <<http://www.clacso.org.ar/>>